

Список використаних джерел:

1. Головкін Б.М. Корисливо-насилницька злочинність в Україні: феномен, детермінація, запобігання : монографія. Харків : Право, 2011. 432 с.
2. Кримінологія: Загальна і Особлива частини : підручник / І.М. Даньшин та ін. ; за заг. ред. І.М. Даньшина. Харків : Право, 2003. 352 с.
3. Криминология : учебник / под ред. И.И. Карпеца и др. Москва : Юрид. лит., 1976. 440 с.
4. Кальман О.Г. Стан і головні напрямки попередження економічної злочинності в Україні: теоретичні та прикладні проблеми : монографія. Харків : Гімназія, 2003. 352 с.
5. Тихонова О.В. Щодо розуміння категорії «кримінологічна характеристика». *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія «Юриспруденція». 2014. № 8. С. 246–249. URL: <http://www.vestnik-pravo.mgu.od.ua/archive/juspradenc8/67.pdf>.
6. Лукьянов И.Ф. Сущность категории «Свойство: значение для исследования проблемы отражения». Москва : Мысль, 1982. 143 с.
7. Криминология : учебник / под ред. В.Н. Кудрявцева, В.Е. Эминова. 4-е изд. перераб. и доп. Москва : Юристъ, 2010. 734 с.
8. Про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування. *Генеральна прокуратура України*. URL: <http://www.gp.gov.ua/ua/stat.html>.
9. Довідка про злочини, учинені в Україні за 2014–2019 рр. : службовий документ. Департамент аналітичної роботи та організації управління МВС України. Київ, 2020. 124 с.
10. Аналітична довідка стану реєстрації та наслідки розслідування кримінальних правопорушень, передбачених ст. ст. 115, 146, 146–1, 149, 186, 187, 189, 257, 289 КК України, зареєстрованих на території Донецької та Луганської областей впродовж 2014–2019 рр. Київ : НПУ, 2020. 25 с.

СПОДАРИК Ю. В.,
аспірант кафедри кримінального права
та кримінології
(Львівський державний університет
внутрішніх справ)

УДК 343.412

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2020.2-3.12>

ЖУРНАЛІСТ ЯК ПОТЕРПІЛИЙ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ

У статті досліджуються окремі проблеми кримінально-правової охорони законної професійної діяльності журналістів. Аналізується потерпілий від злочинів, передбачених ст. ст. 171, 345-1, 347-1, 348-1, 349-1 Кримінального кодексу України. Досліджено погляди науковців стосовно того, хто може бути потерпілим від злочину. Розглянуто найпоширеніші визначення поняття «журналіст», що містяться в законодавстві, і встановлено найбільш універсальне й таке, що містить усі істотні ознаки.

Опрацьовано дискусійні питання щодо можливості визнання юридичної особи потерпілою від злочину, передбаченого ст. 171 Кримінального кодексу України, і зроблено висновок, що лише журналіст як фізична особа може бути

потерпілим за цією статтею. Запропоновано розширити коло осіб, що можуть бути потерпілими від злочину, передбаченого ст. 171 Кримінального кодексу України, шляхом указівки в диспозиції ч. 2 ст. 171 Кримінального кодексу України на близьких родичів журналіста.

Здійснено спробу вдосконалення чинного кримінального законодавства шляхом унесення відповідних змін у примітку до ст. 345-1 Кримінального кодексу України. Зокрема, запропоновано поряд із «систематичною» зазначити «регулярну» діяльність журналіста, що дасть змогу фрилансерам, блогерам та іншим учасникам, які явно регулярно займаються журналістською діяльністю, не будучи, однак, штатними працівниками засобів масової інформації, бути захищеними на законодавчому рівні.

Зроблено акцент на тому, що журналістський статус особи, яка може бути потерпілою від злочину, – це лише питання факту, який (у разі сумнівів) має доводитися в рамках кримінального розслідування, як і всі інші твердження про факти. Показ офіційного посвідчення повинен бути одним зі способів доказування статусу журналіста, але не безумовною вимогою, оскільки ця вимога створює чимало перешкод для діяльності незалежних журналістів.

Ключові слова: потерпілий від злочину, журналіст, ЗМІ.

Spodaryk Yu. V. The journalist as a victim in the criminal law of Ukraine

The author analyses single problematic issues of criminal law protection of the lawful professional activity of journalists. The victim of the crimes under Art. 171, 345-1, 347-1, 348-1, 349-1 of the Criminal Code of Ukraine is analyzed. The author also investigates the views of scientists regarding who may be the victim of the crime. The most common definitions of the term “journalist” contained in the legislation have been considered and the most universal one, which contains all the essential features has been established.

Discussion questions about the possibility of recognizing a legal entity as a victim of the crime under Art. 171 of the Criminal Code of Ukraine were worked out, and it is concluded that only a journalist as an individual can be a victim under this article. It is proposed to expand the circle of victims in part 2 of Art. 171 of the Criminal Code of Ukraine, indicating in the disposition of the article on the close relatives of the journalist.

There has been made an attempt to improve the current criminal legislation by making the appropriate changes into the note of Art. 345-1 of the Criminal Code of Ukraine. In particular, it is proposed to indicate, along with “systematic”, the “regular” activity of a journalist, which will allow freelancers, bloggers and other participants who are clearly engaged in journalistic activities on a regular basis, while not being full-time employees of the media, to be protected at the legislative level.

Emphasis is placed on the fact that the journalistic status of a person who may be a victim of a crime is only a matter of fact, which (if in doubt) must be brought in the context of a criminal investigation, like all other allegations of fact. Displaying an official certificate should be the one way of proving the status of a journalist, but not an absolute requirement, since this requirement creates many obstacles to the activities of independent journalists.

Key words: victim of the crime, journalist, media.

Вступ. 14 травня 2015 р. Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення гарантій законної професійної діяльності журналістів» № 421-VIII, яким унесено відповідні зміни до Кримінального кодексу України (далі – КК України) та посилено гарантії законної професійної діяльності журналістів. Саме такі комплексні законодавчі зміни, запроваджені після революції

2014 року, засвідчили серйозну готовність з боку національних законодавців посилити правовий захист і забезпечити сприятливі умови для журналістської діяльності в новій демократичній Україні. Щоправда, з унесенням до КК України відповідних змін і передбаченням спеціальних кримінально-правових норм про відповідальність за посягання на професійну діяльність журналістів виникли певні ускладнення щодо визначення кола можливих потерпілих від злочинів, передбачених ст. ст. 171, 345-1, 347-1, 348-1, 349-1 КК України, і з'ясування змісту поняття «журналіст» загалом.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз наукових поглядів і законодавства України для визначення поняття потерпілого, передбаченого ст. ст. 171, 345-1, 347-1, 348-1, 349-1 КК України.

Результати дослідження. Питання кримінально-правової охорони захисту прав журналістів були предметами чималої кількості наукових досліджень. Загальні питання визначення такої категорії, як потерпілий, висвітлено в працях таких вітчизняних учених, як П.П. Андрушко, П.С. Берзін, А.А. Васильєв, Р.В. Вереша, Ю.В. Гродецький, І.О. Зінченко, Д.Ю. Кондратов, М.І. Коржанський, С.Я. Лихова, М.І. Мельник, В.І. Павликівський, В.І. Тютюгін, М.І. Хавронюк. Окремо досліджували журналістів як потерпілих Я.С. Безпала, К.М. Буряк та ін. Однак варто констатувати відсутність комплексного наукового дослідження потерпілого від злочинів, передбачених ст. ст. 171, 345-1, 347-1, 348-1, 349-1 КК України.

Натепер у доктрині кримінального права проблема потерпілого від злочину є досі недостатньо розробленою. Пов'язано це насамперед із тим, що вона має комплексний, міжгалузевий характер. Незважаючи на те що в кримінальному процесуальному законодавстві визначено, хто є потерпілим, а також його правовий статус, у чинному КК України відсутнє єдине розуміння щодо визначення поняття «потерпілий від злочину».

На думку Є.В. Фесенка, потерпілим від злочину може бути окрема людина, дві або більше особи, громадські об'єднання, населення адміністративно-територіальних одиниць, державні органи, держава й суспільство загалом [1, с. 76].

А.Н. Красиков під потерпілим розуміє фізичну особу, чиї охоронювані кримінальним законом блага (в інших частинах роботи – права, інтереси) порушені або поставлені під загрозу порушення [2, с. 51]. Аналогічну позицію займає сучасний учений Б.В. Сидоров [3, с. 16].

Проте найбільш вдалими є визначення М.В. Сенаторова, він стверджує, що потерпілий від злочину – це соціальний суб'єкт (фізична чи юридична особа, держава інше соціальне утворення або суспільство в цілому), блага, праву чи інтересу якого, що знаходиться під охороною кримінального закону, злочином заподіюється шкода або створюється загроза заподіяння такої [4, с. 7].

У чинному КК України, окрім узагальненого поняття «потерпілий», значно частіше вживаються терміни, що позначають окремі види потерпілих від злочинів. Так, про неповнолітнього в такому значенні йдеться, зокрема, у п. 6 ч. 1 ст. 67, ст. ст. 137, 152 КК України; про громадянина України – у ст. ст. 8, 157 КК України; про державного чи громадського діяча – у ст. ст. 112, 346 КК України [5, с. 63]; про журналістів – у ст. ст. 171, 345-1, 347-1, 348-1, 349-1 КК України.

З огляду на зазначене, убачається доцільним розглянути більш детально, хто може бути потерпілим від злочинів, що посягають на законну професійну діяльність журналіста, за КК України.

Згідно з диспозицією ст. 171 КК України, потерпілими від цього злочину можуть бути лише професійні журналісти. Водночас кримінальним законом не встановлено конкретних ознак журналіста, якому перешкоджають у здійсненні ним законної професійної діяльності. Натомість чинним законодавством передбачено декілька визначень категорії «журналіст».

Так, у ст. 1 Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» від 23.09.1997 № 540/97-ВР зазначено, що журналіст – це творчий працівник, який професійно збирає, одержує, створює та займається підготовкою

інформації для засобів масової інформації, виконує редакційно-посадові службові обов'язки в засобі масової інформації (у штаті або на позаштатних засадах) відповідно до професійних назв посад (роботи) журналіста, які зазначаються в державному класифікаторі професій України [6]. Згідно зі ст. 25 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» від 16.11.1992 № 2782-ХІІ, журналістом є творчий працівник, який професійно збирає, одержує, створює й займається підготовкою інформації для друкованого засобу масової інформації та діє на підставі трудових чи інших договірних відносин з його редакцією або займається такою діяльністю за її уповноваженням [7]. Відповідно до ст. 1 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» від 21.12.1993 № 3759-ХІІ у редакції Закону України від 12.01.2006 № 3317-ІV, телерадіожурналіст – це штатний або позаштатний творчий працівник телерадіоорганізації, який професійно збирає, одержує, створює й готує інформацію для розповсюдження [8].

Як бачимо, у ст. 171 КК України йдеться як про журналістів друкованих засобів масової інформації (газет, журналів, бюлетенів, разових видань з визначеним тиражем тощо), так і журналістів аудіовізуальних засобів масової інформації (радіомовлення, телебачення, звукозапис, відеозапис тощо). Аналогічний поділ засобів масової інформації передбачено в ч. 2 ст. 22 Закону України «Про інформацію» від 02.10.1992 № 2657-ХІІ у редакції Закону України від 13.01.2011 № 2938-VI [9].

Окрім цього, указана норма не містить положень, що цей злочин може вчинятися стосовно журналістів лише засобів масової інформації. Аналіз чинного законодавства дає підстави вважати, що положення ст. 171 КК України здійснюють правове забезпечення охорони й журналістів інформаційних агентств. Оскільки, відповідно до ст. 21 Закону України «Про інформаційні агентства» від 28.02.1995 № 74/95-ВР, журналіст інформаційного агентства – це творчий працівник, який збирає, одержує, створює та готує інформацію для інформаційного агентства й діє від його імені на підставі трудових чи інших договірних відносин із ним або за його уповноваженням [10].

Отже, видається найбільш універсальним і таким, що містить істотні ознаки поняття «журналіст», є визначення, що міститься в ст. 1 Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» від 23.09.1997 № 540/97-ВР.

Водночас, на думку О.В. Красильнікової, потерпілим від досліджуваного злочину може бути як сам журналіст, так і близькі йому особи [11, с. 64]. Щоправда, потерпілими близькі особи можуть виступати лише в разі переслідування журналіста у зв'язку з його законною професійною діяльністю, а також тоді, коли вказані дії вчиняються службовою особою з використанням свого службового становища або за попередньою змовою групою осіб [12].

Варто погодитися із зазначеною думкою, так як переслідування журналіста за виконання професійних обов'язків, за критику може мати різноманітні форми посягання на законні права, свободи й інтереси близьких журналіста, зокрема психологічний тиск на них, обмеження (різного роду погрози, залякування, цькування, наприклад, погроза вбивством, заподіянням тілесних ушкоджень, знищенням чи пошкодженням майна), фізичний чи психічний примус до вчинення певних дій (наприклад, умовити журналіста спростувати оприлюднену інформацію), поширення неправдивих відомостей чи відомостей, що ганьблять честь і гідність рідних журналіста, компрометують їх тощо [13, с. 511].

Під близькими родичами та членами сім'ї журналіста варто розуміти чоловіка, дружину, батька, матір, вітчима, мачуху, сина, дочку, пасинка, падчерку, рідного брата, рідну сестру, діда, бабу, прадіда, прабабу, внука, внучку, правнука, правнучку, усиновлювача чи усиновленого, опікуна чи піклувальника, особу, яка перебуває під опікою або піклуванням, а також осіб, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права й обов'язки, у тому числі осіб, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі [14].

З огляду на вищеведене, доцільним кроком було б унесення змін у диспозицію ч. 2 ст. 171 КК України, а саме після слів «переслідування журналіста» доповнити словосполученням «чи його близького родича».

Питання визнання юридичних осіб потерпілими від злочину, передбаченого ст. 171 КК України, вирішується неоднозначно. О.І. Зінченко вважає, що юридична особа (засіб масової інформації) не може бути потерпілою від цього злочину, оскільки він спрямований проти трудових прав представників певної професії й законодавець у ч. ч. 1 і 2 ст. 171 КК України прямо вказує, що потерпілим від злочину може бути тільки журналіст [15, с. 133].

Інші вчені впевнені, що цей злочин може вчинятися не тільки безпосередньо щодо журналістів, а й стосовно засобів масової інформації, наприклад, незаконне позбавлення телеорганізації права користування певними частотами, призначеними для мовлення; незаконне анулювання свідоцтва про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації тощо [16, с. 111], а також затягування Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення процесу видачі ліцензії на мовлення політично не вигідним телеканалам, наприклад, телеканалу «Інтер». Зокрема, Я.С. Безпала стверджує, що через визначення законодавцем терміна «журналісти» в диспозиції ст. 171 КК України визначено їх кількість, що свідчить про їх множину, тобто більше ніж один. Отже, коли вчинюється перешкодження законній професійній діяльності декількох (як мінімум двох) журналістів, то шкода заподіюється й засобу масової інформації (юридичній особі), оскільки останній утрачає можливість своєчасно та правдиво висвітлити ту чи іншу подію [17, с. 25].

На жаль, із такою позицією тяжко погодитися, адже термін «журналісти» вживається в контексті узагальнення частин ст. 171, у подальшому в інших нормах КК України термін «журналісти» не вживається, тобто фактично несе лише лексичне значення. Окрім цього, ЗМІ як юридична особа є комерційною установою, а тому в оазі порушення прав журналістів під час здійсненні їхньої професійної діяльності спричиняє їм майнову шкоду виключно у вигляді збитків від невисвітлення тієї чи іншої інформації. Більше того, КК України зрачував до професійної діяльності журналіста збирання, одержання, створення, поширення, зберігання або інше використання інформації з метою її поширення на невизначене коло осіб через друковані засоби масової інформації, телерадіоорганізації, інформаційні агентства, мережу Інтернет. Тобто в цьому випадку ЗМІ є засобом здійснення журналістом своєї професійної діяльності, але аж ніяк потерпілим від злочинів проти професійної діяльності журналіста [18, с. 90].

Що ж до потерпілого від злочину, передбаченого ст. 345-1 КК України, то ним є не тільки журналіст, а і його близькі родичі чи члени сім'ї.

Відповідно до примітки ст. 345-1 КК України, під професійною діяльністю журналіста в цій статті та статтях 171, 347-1, 348-1 цього Кодексу варто розуміти систематичну діяльність особи, пов'язану зі збиранням, одержанням, створенням, поширенням, зберіганням або іншим використанням інформації з метою її поширення на невизначене коло осіб через друковані засоби масової інформації, телерадіоорганізації, інформаційні агентства, мережу Інтернет. Статус журналіста або його належність до засобу масової інформації підтверджується редакційним або службовим посвідченням чи іншим документом, виданим засобом масової інформації, його редакцією або професійною чи творчою спілкою журналістів [12].

Аналіз примітки до ст. 345-1 КК України визначає професійну діяльність журналіста як «систематичну діяльність особи», водночас представники медіа-спільноти критикують таку вимогу, зазначаючи, що вона виключає нерегулярну участь у журналістській діяльності. Тобто існує ризик того, що «систематична діяльність» може розумітися виключно як «традиційна журналістика», залишаючи поза своїми межами всі форми або більшість форм «нових медіа». Разом із тим в інтересах забезпечення певної правової визначеності під час застосування норм кримінального права видається обґрунтованим вимагати, щоб особи, які перебувають під захистом цих положень, займалися журналістською діяльністю з певним ступенем регулярності. З іншого боку, дуже важливо, аби поняття «систематичність» застосовувалося з певною гнучкістю – у спосіб, що не виключав би, наприклад, фрилансерів, блогерів або інших учасників, які явно регулярно займаються журналістською діяльністю чи поширенням контенту, не будучи, однак, штатними працівниками засобів масової інформації.

Також у примітці є вимога щодо того, що «статус журналіста або його належність до ЗМІ підтверджується редакційним або службовим посвідченням чи іншим документом, виданим засобом масової інформації, його редакцією або професійною чи творчою спільнотою журналістів». Однак представники ЗМІ досить часто скаржаться на те, що ця вимога створює перешкоди для незалежних журналістів, тоді як представники правоохоронних органів рівною мірою рішуче стверджують, що для них важливо мати можливість покладатися на яке-небудь посвідчення встановленого зразка, видане особі, яка начебто є потерпілою. Статистика показує, що близько 20% заяв про порушення кримінальних справ згідно із цими статтями подають особи, що працюють на онлайн-ЗМІ. З огляду на це, можна зробити висновок, що цей підхід є занадто формалістичним, що певною мірою здатний звести нанівець саму мету законодавчого захисту, який він призначений забезпечувати. Журналістський статус особи, яка може бути потерпілою від злочину, – це лише питання факту, який (у разі сумнівів) має доводитися в рамках кримінального розслідування, як і всі інші твердження про факти. Показ офіційного посвідчення може бути одним із поширених способів доказування статусу, але не безумовною вимогою.

Потерпілими від злочинів передбачених ст. ст. 347-1, 348-1, 349-1 КК України, можуть бути безпосередньо журналісти, їхні близькі родичі чи члени сім'ї. Положення цих статей є доволі простими, хто може бути потерпілим, прямо зазначено в диспозиції статей і не викликає особливих зауважень.

Висновки. Аналіз наукових поглядів і законодавства України свідчить про наявність окремих проблем під час визначення потерпілого від злочинів, що посягають на законну професійну діяльність журналістів в Україні. Для вирішення цих проблем пропонуємо внести зміни в диспозицію ч. 2 ст. 171 КК України, а саме після слів «переслідування журналіста» доповнити словосполученням «чи його близького родича».

Питання визнання юридичних осіб потерпілими від злочину, передбаченого ст. 171 КК України, вирішується неоднозначно. Підсумовуючи проведений вище аналіз, варто зазначити, що ЗМІ є лише засобом здійснення журналістом своєї професійної діяльності, але аж ніяк не потерпілим від злочинів проти професійної діяльності журналістів.

Проведене дослідження дає змогу зробити висновок про доцільність унесення змін до КК України, зокрема примітку до ст. 345-1 КК України варто викласти в новій редакції: «журналіст – це фізична особа, яка на законних підставах систематично (регулярно) здійснює діяльність, пов'язану зі збиранням, одержанням, створенням, підготовкою, поширенням, зберіганням або іншим використанням інформації на невизначене коло осіб через будь-які засоби масової інформації. Статус журналіста або його належність до засобу масової інформації підтверджується редакційним або службовим посвідченням чи іншим документом, виданим засобом масової інформації, його редакцією (у т. ч. інтернет-видання), засновником ЗМІ або професійною чи творчою спільнотою журналістів».

Список використаних джерел:

1. Фесенко Є.В. Цінності як об'єкт злочину. *Право України*. 1999. № 6. С. 75–78.
2. Красиков А.Н. Сущность и значение согласия потерпевшего в советском уголовном праве / под ред. И.С. Ноя. Саратов : Изд-во Саратовского гос. ун-та, 1976. С. 51, 66.
3. Сидоров Б.В. Поведение потерпевших от преступления и уголовная ответственность : автореф. дисс. ... докт. юрид. наук : 12.00.08. Казань, 1998. С. 16, 67.
4. Сенаторов М.В. Потерпілий від злочину в кримінальному праві : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. «Кримінальне право та кримінологія; кримінально – виконавче право». Харків, 2005. 20 с.
5. Музика А.А., Лашук Є.В. Предмет злочину: теоретичні основи пізнання : монографія. Київ : Вид-ць ПАЛІВОДА А.В., 2011. 192 с.
6. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів : Закон України від 23.09.1997 № 540/97-ВР. *ВВР України*. 1998. № 50. Ст. 302.
7. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : Закон України від 16.11.1992 № 2782-ХІІ. *ВВР України*. 1993. № 1. Ст. 1.

8. Про телебачення і радіомовлення : Закон України від 21.12.1993 № 3759-ХІІ. *ВВР України*. 1994. № 10. Ст. 43.
9. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 № 2657-ХІІ. *ВВР України*. 2011. № 32. Ст. 313.
10. Про інформаційні агентства : Закон України від 28.02.1995 № 74/95-ВР. *ВВР України*. 1995. №13. Ст. 83.
11. Красильникова Е.В. Воспрепятствование законной профессиональной деятельности журналистов. Москва : Юрлитинформ, 2009. 176 с.
12. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 № 2341-ІІІ. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2001. № 25–26. Ст. 131.
13. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України : у 2 т. / П.П. Андрушко, Т.М. Арсенюк, О.Ф. Бантишев та ін. ; за заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. 3-є вид., перероб. та доп. Київ : Алерта ; КНТ ; Центр учбової літератури. 2009. Т. 1. 964 с.
14. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. *Офіційний вісник України*. 2012. № 37. Ст. 1370.
15. Зінченко О. І. Кримінально-правова охорона виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина (Аналіз законодавства і судової практики) : монографія. Харків : Вид-ць СПІД ФО Вапнярчук Н.М., 2007. 320 с.
16. Готін О.М. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина : навчальний посібник. Луганськ : РВВ ЛДУВС, 2006. 192 с.
17. Безпала Я.С. Кримінально-правові проблеми визначення потерпілого від перешкоджання законній професійній діяльності журналістів. *Форум права*. 2013. № 3. С. 22–27.
18. Буряк К.М. Злочини проти професійної діяльності журналістів в Україні: кримінально-правове та кримінологічне дослідження : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Дніпро, 2018. 251 с.

ТОМА М. Г.,
кандидат юридичних наук,
асистент кафедри кримінального права
(Чернівецький національний
університет імені Юрія Федьковича)

УДК 343.01

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2020.2-3.13>

ПРОФЕСІЙНА ЗЛОЧИННІСТЬ: «ЗЛОДІЇ В ЗАКОНІ», ЇХНІЙ ВПЛИВ НА КРИМІНОГЕННУ СИТУАЦІЮ В КРАЇНІ

Стаття присвячена аналізу поняття професійної злочинності: злочинність – це відносно самостійний вид злочинної діяльності, котрий на практиці здійснюється злочинцем у межах його незмінної спеціалізації та зростаючої злочинної кваліфікації, будучи для нього промислом, результати якого є основним чи додатковим джерелом його існування, а також є показником, на підставі якого злочинець тією чи іншою мірою просувається по кар’єрній драбині кримінального світу, до якого належить безпосередньо чи опосередковано.

